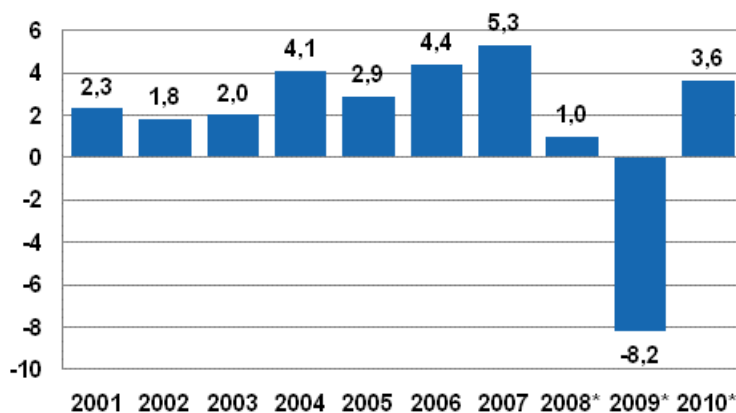

Kansantalouden tilinpito 2010

Bruttokansantuote kasvoi 3,6 prosenttia viime vuonna, kotitalouksien tulot 1,9 prosenttia

Suomen bruttokansantuote kasvoi Tilastokeskuksen tarkistettujen ennakkotietojen mukaan viime vuonna 3,6 prosenttia. Maaliskuussa julkaistujen ensimmäisten ennakkotietojen mukaan kasvu oli 3,1 prosenttia. Kasvu tarkentui ylöspäin, koska lähinnä teollisuuden väliuotekäytöstä saatiin uusia tietoja. Bruttokansantuote eli tuotettujen tavaroiden ja palveluiden arvonlisäys oli 180 miljardia euroa.

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

Arvonlisäyksen volyyymi kasvoi vuonna 2010 useimmilla toimialoilla edellisen vuoden ennätysmäisen pudotuksen jälkeen. Tuotanto jäi edelleen noin viisi prosenttia pienemmäksi kuin vuonna 2008.

Tuotantoa lisäsi kaikkien kysyntäerien kasvu. Erityisesti vienti kasvoi edellisen vuoden vientilaman jälkeen. Viennin volyyymi kasvoi 8,6 prosenttia ja tuonnin volyyymi 7,4 prosenttia. Yksityiset kulutusmenot kasvoivat volyymiltaan 2,7 prosenttia ja julkiset kulutusmenot 0,6 prosenttia. Investoinnit kasvoivat 2,8 prosenttia.

Taloudellista hyvinvointia kuvaava kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi viime vuonna reaalisesti 1,9 prosenttia. Kotitalouksien oikaistuun tuloon luetaan nettotulojen lisäksi myös julkisen sektorin ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Yritysten voittoja kuvaava yrittäjätulo kasvoi lamavuoden jälkeen 21 prosenttia. Yritysten rahoitusasema oli 10 miljardia euroa ylijäämäinen. Julkisyhteisöjen rahoitusasema sen sijaan oli toista vuotta peräkkäin alijäämäinen, 5 miljardia euroa.

Kansantalouden tilinpidossa on nyt siirrytty käyttämään uutta toimialaluokitusta (TOL 2008). Samalla on tarkistettu aikasarjoja vuodesta 1975 alkaen (katso kohta: Muutoksia tässä tilastossa).

[Kansantalouden tilinpito 2001-2010, taulukot, PDF](#)

Sisällys

1. Bruttokansantuote kasvoi 3,6 prosenttia viime vuonna, kotitalouksien tulot 1,9 prosenttia.....	4
1.1. Tuotanto toimialoittain.....	4
1.2. Ulkomaankauppa kasvoi selvästi.....	4
1.3. Työllisyys heikkeni vielä.....	5
1.4. Hinnat nousivat maltillisesti	5
1.5. Kansantulo kasvoi reaalisesti 3,1 prosenttia.....	5
1.6. Yritysten voitot kasvoivat taas.....	5
1.7. Julkisyhteisöjen alijäämä 2,5 prosenttia bruttokansantuotteesta.....	5
1.8. Kotitalouksien reaalitulot kasvoivat lähes 2,1 prosenttia.....	6
1.9. Seuraava tarkistus tammikuussa 2012.....	6

Taulukot

Liitetaulukot

Bruttokansantuote (BKT) markkinahintaan 1975-2010*.....	7
Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito.....	8

1. Bruttokansantuote kasvoi 3,6 prosenttia viime vuonna, kotitalouksien tulot 1,9 prosenttia

Suomen bruttokansantuote kasvoi Tilastokeskuksen tarkistettujen ennakkotietojen mukaan viime vuonna 3,6 prosenttia. Maaliskuussa julkaistujen ensimmäisten ennakkotietojen mukaan kasvu oli 3,1 prosenttia. Kasvu tarkentui ylöspäin, koska lähinnä teollisuuden välituotekäytöstä saatiin uusia tietoja. Bruttokansantuote eli tavaroiden ja palveluiden tuotannossa aikaansaatu arvonlisäys oli 180 miljardia euroa.

Taloudellista hyvinvointia kuvaava kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi viime vuonna reaalisesti 1,9 prosenttia. Kotitalouksien oikaistuun tuloon luetaan nettotulojen lisäksi myös julkisen sektorin ja järjestöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Tilastokeskus on nyt siirtynyt käyttämään uutta toimialaluokitusta (TOL 2008) myös kansantalouden tilinpidossa. Samalla on tarkistettu aikasarjoja vuodesta 1975 alkaen (katso kohta: Muutoksia tässä tilastossa).

1.1. Tuotanto toimialoittain

Arvonlisäyksen volyymi kasvoi vuonna 2010 useimmilla toimialoilla edellisen vuoden ennätysmäisen pudotuksen jälkeen. Tuotanto jäi edelleen noin viisi prosenttia pienemmäksi kuin vuonna 2008, mutta ylitti vuoden 2006 tason.

Alkutuotannon arvonlisäyksen volyymi kasvoi 1,7 prosenttia. Maatalouden arvonlisäys väheni 8 prosenttia huonon viljasadon takia. Metsätalouden arvonlisäys sen sijaan kasvoi vajaat 7 prosenttia, koska puuta hakattiin edellisvuotta enemmän.

Jalostustoimialojen eli teollisuuden ja rakentamisen arvonlisäyksen volyymi kasvoi 10 prosenttia. Eniten kasvoi puu- ja paperiteollisuuden arvonlisäys, 33 prosenttia. Metalliteollisuuden arvonlisäys kasvoi 12 prosenttia ja kemianteollisuuden 10 prosenttia. Rakentamisessa talonrakentamisen arvonlisäys kasvoi 15 prosenttia, mutta maa- ja vesirakentamisen arvonlisäys väheni yli 7 prosenttia.

Palvelutoimialojen arvonlisäyksen volyymi kasvoi 1,4 prosenttia. Eniten kasvoivat liikenteen ja kaupan arvonlisäykset, 7,5 prosenttia ja vajaat viisi prosenttia. Arvonlisäys väheni vakuutustoiminnassa, kiinteistöalan toiminnassa, julkisessa hallinnossa, ammatillisessa, tieteellisessä ja teknisessä toiminnassa sekä järjestötoiminnassa.

1.2. Ulkomaankauppa kasvoi selvästi

Tuotantoa lisäsi kaikkien kysyntäerien kasvu. Erityisesti vienti kasvoi edellisen vuoden vientilaman jälkeen.

Viennin volyymi kasvoi 8,6 prosenttia ja tuonnin volyymi 7,4 prosenttia. Tavaroiden viennin ja tuonnin volyymit kasvoivat enemmän kuin palveluiden viennin ja tuonnin volyymit huolimatta siitä, että palveluiden viennin ja tuonnin lukuja tarkistettiin huomattavasti ylöspäin maaliskuussa julkaistuista ennakkotiedoista. Tuontiin on myös lisätty vuodesta 2008 alkaen arvio yksityishenkilöiden ulkomaisista verkkokaupoista tekemistä hankinnoista, mitkä jäävät pääosin tullin tilastojen ulkopuolelle.

Yksityiset kulutusmenot kasvoivat viime vuonna volyymiltaan 2,7 prosenttia ja julkiset kulutusmenot 0,6 prosenttia. Eniten kasvoivat kulutusmenot terveyteen, kuljetukseen ja tietoliikenteeseen.

Investointien volyymi kasvoi viime vuonna 2,8 prosenttia. Investointiaste jäi siitä huolimatta alle 19 prosenttiin. Investoinnit asuinrakennuksiin kasvoivat neljänneksen. Sen sijaan investoinnit muihin talonrakennuksiin, maa- ja vesirakennuksiin, koneisiin, laitteisiin ja kuljetusvälineisiin sekä aineettomiin kiinteisiin varoihin vähenivät.

1.3. Työllisyys heikkeni vielä

Työllisten määrä väheni viime vuonna 1,4 prosenttia ja tehtyjen työtuntien määrä 0,2 prosenttia. Viime vuonna oli yksi työpäivä enemmän kuin edellisellä vuonna. Työttömyysaste oli Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan 8,4 prosenttia ja työllisyysaste 67,8 prosenttia.

Koko kansantalouden työn tuottavuus eli kiinteähintainen bruttoarvonlisäys jaettuna tehdyillä työtunneilla parani viime vuonna neljä prosenttia.

1.4. Hinnat nousivat maltillisesti

Koko kansantalouden hintatason arvioidaan kohonneen viime vuonna 0,4 prosenttia mitattuna bruttokansantuotteen hintaindeksillä.

Kuluttajahintaindeksi nousi 1,2 prosenttia, mutta kotitalouksien kulutusmenojen hintaindeksi kansantalouden tilinpidossa 1,9 prosenttia. Kansantalouden tilinpidossa asumispalveluiden hintaa mitataan vain vuokrien muutoksella, kun kuluttajahintaindeksissä otetaan huomioon myös omistusasumisen menot. Myös vakuutus- ja rahoituspalveluiden hintakehitystä mitataan kansantalouden tilinpidossa eri tavalla kuin kuluttajahintaindeksissä.

Vaihtosuhte heikkeni 2,3 prosenttia, koska tuontihinnat nousivat enemmän kuin vientihinnat.

1.5. Kansantulo kasvoi reaalisesti 3,1 prosenttia

Nettokansantulo kasvoi viime vuonna nimellisesti 5,1 prosenttia ja oli henkeä kohti 28 800 euroa. Suomen bruttokansantulo oli viime vuonna 183 miljardia euroa. Se oli suurempi kuin bruttokansantuote, koska ulkomailta saatiin enemmän omaisuustuloja kuin sinne maksettiin. Brutto- ja nettokansantulo kasvoivat reaalisesti, 2,7 prosenttia ja 3,1 prosenttia.

Kotitalouksien palkkatulot lisääntyivät 2,1 prosenttia ja työnantajain sosiaalivakuutusmaksut 1,9 prosenttia. Yhteensä palkansaajakorvausten osuus kansantulosta aleni 60 prosenttiin. Edellisellä vuonna osuus oli 61,8 prosenttia. Omaisuus- ja yrittäjätulot kasvoivat 15 prosenttia ja niiden osuus kansantulosta oli 26,3 prosenttia. Edellisellä vuonna osuus oli 24,2 prosenttia.

1.6. Yritysten voitot kasvoivat taas

Yritysten toimintaylijäämä eli liikevoitto kasvoi lamavuoden jälkeen nimellisesti 20 prosenttia edellisestä vuodesta. Yritysten yrittäjätulo kasvoi 21 prosenttia. Yrittäjätulo ottaa huomioon myös omaisuustulot ja maksetut korot ja se vastaa karkeasti voittoa ennen verojen ja osinkojen maksua.

Välittömiä veroja yritykset maksoivat viime vuonna 35 prosenttia enemmän kuin edellisellä vuonna, mutta osinkoja 9 prosenttia vähemmän edellisen vuoden heikentyneen tuloksen takia.

Yritysten kiinteät investoinnit kotimaahan vähenivät viime vuonna nimellisesti 7 prosenttia. Yritykset pienensivät myös varastojaan. Investointien ja varastojen supistamisen takia yritysten nettoluotonanto eli rahoitusasema oli 10 miljardia euroa ylijäämäinen, kun ylijäämä edellisellä vuonna oli alle 8 miljardia euroa.

Rahoituslaitosten palkkiotuotot kasvoivat, mutta korkokate (välilliset rahoituspalvelut) pieneni. Luotto- ja talletuskanta kasvoivat edelleen hieman ja vuoden keskimääräinen korkotaso oli alhaisempi kuin edellisellä vuonna. Rahoitus- ja vakuutuslaitosten rahoitusasema oli runsaat miljardi euroa ylijäämäinen.

1.7. Julkisyhteisöjen alijäämä 2,5 prosenttia bruttokansantuotteesta

Valtionhallinnon rahoitusasema heikkeni edelleen viime vuonna, alijäämä oli 10 miljardia euroa. Valtion verotulot välillisistä veroista kasvoivat yli kolme prosenttia, mutta välittömistä veroista alenivat runsaan prosentin. Maksetut tulonsiirrot kunnille ja kuntayhtymille (ml. arvonlisäveron palautus) kasvoivat kuusi prosenttia ja tulonsiirrot sosiaaliturvarahastoille, erityisesti Kansaneläkelaitokselle, 13 prosenttia. Valtion kulutusmenot kasvoivat nimellisesti puoli prosenttia, mutta investoinnit vähenivät neljä prosenttia.

Kuntien ja kuntayhtymien alijäämä oli puoli miljardia euroa. Kuntien verotulot kasvoivat yli viisi prosenttia. Kulutusmenot kasvoivat nimellisesti kolme prosenttia ja investoinnit runsaat neljä prosenttia.

Työeläkelaitosten rahoitusylijäämä oli runsaat viisi miljardia euroa. Maksetut eläkkeet kasvoivat vajaat viisi prosenttia ja eläkemaksutulot vajaat kolme prosenttia. Omaisuustulot olivat edellisen vuoden tasolla. Muiden sosiaaliturvarahastojen talous oli tasapainossa.

Yhteensä julkisyhteisöjen rahoitusasema eli nettoluotonanto oli 5,1 miljardia euroa alijäämäinen. Julkisyhteisöjen ns. EDP-alijäämä poikkeaa hieman kansantalouden tilinpidon mukaisesta julkisyhteisöjen nettoluotonannosta ja se oli 4,6 miljardia euroa eli 2,5 prosenttia bruttokansantuotteesta. Julkisyhteisöjen ns. EDP-velka suhteessa bruttokansantuotteeseen kasvoi vuodessa viisi prosenttiyksikköä ja oli 48,4 prosenttia.

Julkisten menojen suhde bruttokansantuotteeseen aleni hieman 55,3 prosenttiin. Edellisenä vuonna suhdeluku oli 55,9 prosenttia. Veroaste eli verojen ja pakollisten sosiaaliturvamaksujen suhde bruttokansantuotteeseen oli viime vuonna 42,1 prosenttia, puoli prosenttiyksikköä vähemmän kuin edellisenä vuonna.

1.8. Kotitalouksien reaalitytulot kasvoivat lähes 2,1 prosenttia

Kotitalouksien käytettävissä oleva tulo kasvoi nimellisesti 4,1 prosenttia ja reaalisesti 2,1 prosenttia. Kotitalouksien oikaistu käytettävissä oleva tulo kasvoi nimellisesti 3,9 prosenttia ja reaalisesti 1,9 prosenttia. Oikaistu tulo ottaa huomioon myös julkisyhteisöjen ja voittoa tavoittelemattomien yhteisöjen kotitalouksien hyväksi tuottamat yksilölliset palvelut kuten koulutus-, terveys- ja sosiaalipalvelut.

Kotitalouksien saamat palkkatulot kasvoivat 2,1 prosenttia ja sosiaalietuudet 4,3 prosenttia. Yrittäjätulot kasvoivat 17 prosenttia, erityisesti omistusasunnoista saatu laskennallinen asuntotulo kasvoi, mikä oli seurausta korkotason laskusta. Myös metsätaloudesta saatu yrittäjätulo kasvoi edellisen vuoden pudotuksen jälkeen. Välittömiä veroja kotitaloudet maksoivat puolitoista prosenttia vähemmän kuin edellisenä vuonna, koska verotusta kevennettiin.

Kotitalouksien kulutusmenot kasvoivat nimellisesti 4,7 prosenttia. Kulutusmenot olivat pienemmät kuin käytettävissä oleva tulo, joten säästämisaste eli säästön suhde käytettävissä olevaan tuloon oli positiivinen 4,4 prosenttia. Kotitalouksien kiinteät investoinnit kasvoivat 16 prosenttia asuntoinvestointien elpymisen takia. Kotitalouksien rahoitusasema oli vajaan miljardi euroa alijäämäinen.

Kotitalouksien velkaantumisaste kohosi edelleen ja oli 113,7 prosenttia eli suurempi kuin koskaan aiemmin. Velkaantumisaste on rahoitustilinpidon mukaisten velkojen suhde vuoden käytettävissä olevaan tuloon. Velkoihin luetaan myös kotitalouksien osuus asunto-osakeyhtiöiden veloista.

1.9. Seuraava tarkistus tammikuussa 2012

Vuosien 2008 - 2010 kansantalouden tilinpitoa tarkistetaan seuraavan kerran tammikuussa 2012.

Tarkistetut ennakkotiedot perustuvat 8.7.2011 käytettävissä olleisiin tietoihin talouskehityksestä. Tarkempia tietoja kansantalouden tilinpidon menetelmistä löytyy Tilastokeskuksen internetsivuilta:

<http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men.html>

Liitetaulukot

Bruttokansantuote (BKT) markkinahintaan 1975-2010*

Vuosi	Käypiin hintoihin, milj. euroa	Viitevuoden 2000 hintoihin, milj. euroa	Arvon muutos, %	Volyymin muutos, %	Hinnan muutos, %	BKT asukasta kohti, euroa
1975	18 018	68 238	.	.	.	3 824
1976	20 453	68 473	13,5	0,3	13,1	4 328
1977	22 433	68 637	9,7	0,2	9,4	4 734
1978	24 809	70 641	10,6	2,9	7,5	5 220
1979	28 783	75 672	16,0	7,1	8,3	6 041
1980	33 257	79 750	15,5	5,4	9,6	6 958
1981	37 590	80 776	13,0	1,3	11,6	7 831
1982	42 300	83 239	12,5	3,0	9,2	8 763
1983	47 107	85 756	11,4	3,0	8,1	9 701
1984	52 681	88 421	11,8	3,1	8,5	10 791
1985	57 311	91 341	8,8	3,3	5,3	11 691
1986	61 660	93 754	7,6	2,6	4,8	12 537
1987	66 571	97 026	8,0	3,5	4,3	13 497
1988	75 403	102 093	13,3	5,2	7,6	15 244
1989	84 291	107 277	11,8	5,1	6,4	16 979
1990	89 316	107 819	6,0	0,5	5,4	17 912
1991	85 217	101 350	-4,6	-6,0	1,5	16 997
1992	83 003	97 818	-2,6	-3,5	0,9	16 462
1993	83 914	97 024	1,1	-0,8	1,9	16 563
1994	88 404	100 569	5,4	3,7	1,6	17 374
1995	96 064	104 554	8,7	4,0	4,5	18 807
1996	99 131	108 287	3,2	3,6	-0,4	19 344
1997	107 380	115 007	8,3	6,2	2,0	20 892
1998	116 631	120 792	8,6	5,0	3,4	22 631
1999	122 321	125 513	4,9	3,9	0,9	23 680
2000	132 195	132 195	8,1	5,3	2,6	25 539
2001	139 288	135 214	5,4	2,3	3,0	26 848
2002	143 646	137 694	3,1	1,8	1,3	27 621
2003	145 531	140 465	1,3	2,0	-0,7	27 917
2004	152 266	146 260	4,6	4,1	0,5	29 124
2005	157 429	150 524	3,4	2,9	0,5	30 009
2006	165 765	157 164	5,3	4,4	0,8	31 477
2007	179 830	165 549	8,5	5,3	3,0	34 003
2008*	185 651	167 177	3,2	1,0	2,2	34 940
2009*	173 267	153 423	-6,7	-8,2	1,7	32 454
2010*	180 253	159 013	4,0	3,6	0,4	33 608

Laatuseloste: Kansantalouden tilinpito

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1

Kansantalouden tilinpito on laaja, tilastoihin perustuva kokonaisjärjestelmä, jolla kuvataan kansantalouden toimintaa. Kansantalouden tilinpidon tarkoituksena on tuottaa taloustoimiin ja niiden luokituksiin perustuva systemaattinen kuva kansantalouden rakenteesta ja sen muutoksista.

Kansantalouden tilinpidossa kuvataan kaikkien kansantaloudessa toimivien yksiköiden taloudellista (eli rahassa mitattavaa) toimintaa. Tilinpidossa esitetään Suomen kansantalouden tilaa ja kehitystä kuvaavat keskeiset tunnusluvut, bruttokansantuote ja bruttokansantulo sekä näiden komponentit. Kansantalouden tuotantoa, tuloja, tulojen käyttöä ja pääoman muodostusta kuvataan sektoreittain. Tuotanto-, työllisyys- ja pääoman muodostustiedot esitetään myös toimialoittain. Kansantalouden tilinpitoa voidaan käyttää analysoitaessa kansantalouden rakennetta, yksittäisiä osia tai piirteitä, kansantalouden kehitystä ajankohdasta toiseen tai kansantalouden suhdetta toisiin kansantalouksiin.

1.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmä käyttää kuvauksessaan tilastoyksiköitä ja niiden ryhmittelyjä (institutionaaliset yksiköt ja sektorit; toimipaikat ja toimialat; kotimaa ja ulkomaat; virrat ja varannot; tuotteet panos-tuotoskehikossa). Yksiköiden välillä ja sisällä tapahtuvia taloustoimia käytetään tilinpidon kuvauksen välineenä. Keskeisiä käsitteitä ovat bruttokansantuote, (brutto)kansantulo, käytettävissä oleva tulo, kulutusmenot, säästö ja nettoluotonanto /-otto. Käytetyt luokitukset liittyvät tilastoyksiköihin: institutionaalinen sektoriluokitus, toimialaluokitus, tuottajatyypiluokitus, tuoteluokitus, tasapainoerien ja taloustoimien luokitus, julkisyhteisöjen tehtäväluokitus, kulutus- ja pääomatarvikkeiden luokitukset. Kansantalouden tilinpito käyttää laajasti Tilastokeskuksen talous- ja sosiaalitalastoja, lisäksi käytetään hallinnollisia aineistoja mm. julkisen talouden laskelmia sekä Tilastokeskuksen ulkopuolella tuotettuja taloustalastoja ja eräitä erityistalastoja ja -tietoja suoraan niiden tuottajilta.

1.3

Kansantalouden tilinpitoa koskeva perussäädös on Neuvoston asetus 25-06-1996: ESA95 Regulation: Council Regulation 2223/96. Se perustuu kansainväliseen kansantalouden tilinpidon suositukseen System of National Accounts, 1993. EU:n tasolla on lisäksi runsaasti tarkentavaa lainsäädäntöä ja ohjeistusta.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

2.1

Kansantalouden tilinpito on muista talous- ja sosiaalitalastoista johdettu tilasto, joka laaditaan EU:n asetuksessa ja SNA:ssa määriteltyjen käsitteiden, luokitusten ja tilirakenteiden mukaisesti. Tilinpito on luonteeltaan kokonaistutkimus, jossa tulee arvioida myös ne talouden alueet, joista ei ole perustilastointia tai rekisteröintiä saatavissa, kuten esimerkiksi harmaa talous. Kansantalouden tilinpidon kohde on määritetty alueellisesti (domestic, national) talousyksikön sijainnin mukaan ja taloustoimien luonteen mukaan. Talouden kuvaus rajataan SNA:ssa ja ESA:ssa esitetyn rajauksen mukaisesti. Esimerkiksi kotitalouksien sisällä tehtävät palkattomat kotitaloustyöt eivät ole tuotantoa kansantalouden tilinpidossa.

Useat kansantalouden tilinpidon tiedot lasketaan sekä käypiin että kiinteisiin hintoihin. Kiinteähintaisissa laskelmissa on siirrytty viiden vuoden välein vaihdettavasta kiinteästä perusvuodesta vuosittain vaihtuvaan perusvuoteen. Indeksikaava säilyy kuitenkin edelleen Laspeyres-tyyppisenä.

Laadintamenetelmistä löytyy lisää informaatiota osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/til/vtp/men.html>

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

3.1

Kansantalouden tilinpidon sisältö, käsitteet, määritelmät ja laskentamenetelmät ovat tarkasti määriteltyjä (vrt. 1.3.). EU valvoo noudattamista säännönmukaisesti ja laskentamenetelmistä on kirjoitettu EU:n määräämät yksityiskohtaiset menetelmäkuvaukset (ks. linkki kohdassa 5). Erityisesti on huomattava, että perusaineistoista puuttuvasta ns. harmaasta taloudesta on tehty erillisiä selvityksiä ja tutkimuksia ja näiden perusteella on täydennetty kansantalouden tilinpidon laskelmia. Tilinpidon tarkkuutta, osuvuutta, seurataan säännöllisesti ja ennakkolukujen muuttumista tarkkaillaan.

3.2

Kansantalouden tilinpito käyttää kaikkia mahdollisia lähdeaineistoja. Näiden antama kuva taloudesta ei yleensä ole ristiriidaton. Tilinpidon laadinnassa on siten voitava päätellä eri lähteiden tiedon laatu ja käyttökelpoisuus. Käytännössä varsinkin ennakkotietojen osalta tiedot ovat puutteellisia. Tarkkuustasoa kuvastaa ennakkolisessa kansantalouden tilinpidossa oleva tilastollinen ero, joka ilmentää sitä kysynnän ja tarjonnan välistä eroavuutta, jota ei ole voitu selvittää. Ero esitetään tietoja julkaistaessa. Lopullisissa tiedoissa kysynnän ja tarjonnan tasapainotus tehdään tarkalla tuotetasolla eikä tilastollista eroa esiinny.

Kansantalouden tilinpidon sektoreittaisia nettoluotonantoja verrataan rahoitustilinpidossa laskettuihin nettoluotonantoihin, jotka perustuvat eri lähteisiin kuin ns. reaalitylinpito. Sektoreittaisten nettoluotonantojen välinen ero julkaistaan rahoitustilinpidossa.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Ensimmäiset vuositilinpidon ennakkotiedot vuodesta t valmistuvat vuoden t+1 helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa. Ensimmäinen versio on tietosisällöltään suppeampi kuin varsinainen kansantalouden tilinpito. Tietosisältö vastaa neljännesvuositaisen kansantalouden tilinpidon tietosisältöä, mutta sisältää lisäksi myös sektoritilien koko tietosisällön ennakkotiedot kaikkien sektorien osalta.

Vuositilinpidon toinen versio valmistuu vuoden t+1 heinäkuun alkupuoliskolla. Tällöin laaditaan ensimmäisen kerran kansantalouden tilinpito vuodesta t kaikkien reaalitylinpidon tilien osalta ja noin 100 toimialan tarkkuudella. Tarjonta- ja käyttötaulukkoja ei vielä laadita.

Kolmas versio valmistuu vuoden t+2 tammikuun lopussa ja neljäs lopullinen versio, vuoden t+2 joulukuussa. Neljäs versio sisältää yksityiskohtaiset tarjonta- ja käyttötaulukot.

Esimerkki vuoden 2005 kansantalouden tilinpidon eri versioiden valmistumisajoista:

Versio	Valmistumiskuukausi
1	Helmikuu 2006
2	Heinäkuu 2006
3	Tammikuu 2007
4	Joulukuu 2007

Kun kansantalouden tilinpidon eri versioita laaditaan, käytetään hyväksi kaikki käytettävissä olevat tiedot. Kullakin kerralla vain osa tiedoista muuttuu.

Ensimmäistä versiota laadittaessa (helmikuussa vuonna t+1) käytettävissä on neljännesvuositilinpidon lähdeaineisto sekä esim. kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot ja valtion kirjanpitoliedot 12 kuukaudelta.

Toista versiota laadittaessa (kesä-heinäkuussa vuonna t+1) useat lähteet ovat jo lopullisia, mutta esim. teollisuuden ja joidenkin muiden toimialojen rakennetilastotiedot ovat ennakkollisia.

Kolmatta versiota laadittaessa (tammikuussa vuonna t+2) uutena tietoaaineistona on käytettävissä muun muassa verotusaineisto. Lopullisina tilastoina käytettävissä on mm. kuntien ja kuntayhtymien taloustilastot sekä yritys- ja toimipaikkarekisteri, eri toimialojen rakennetilastot, teollisuuden tuotetilasto.

Neljättä versiota laadittaessa (marras-joulukuussa vuonna t+2) ei käytettävissä ole enää uusia lähdetilastoja tai aineistoja, ellei jonkin lähdetilaston ilmestymisen ole poikkeuksellisesti viivästynyt. Tässä vaiheessa laaditaan tuotekohtaiset tarjonta- ja käyttötaulukot, jotka muodostavat lopullisen kansantalouden tilinpidon.

Vuotta t kuvaavat kansantalouden tilinpidon luvut julkaistaan toimiala- ja sektoritasolla helmikuun lopussa tai maaliskuun alussa t+1 (ensimmäinen edellisen vuoden ennakkotieto), heinäkuussa t+1 ja tammikuussa t+2. Lopulliset luvut laaditaan tuotetasolla tasapainotettuna normaalisti joulukuussa t+2. Vuositilinpidon taulukkojulkaisu ilmestyy helmikuussa t+2, sisältäen lopulliset tiedot vuodesta t-2 ja ennakkolliset tiedot vuodesta t-1. Pidemmällä aikavälillä voidaan myös aikasarjoja taaksepäin joutua muuttamaan esim. laskentamenetelmien, luokitusten tai käsitteiden muuttumisen takia. Kiinteähintaisia sarjoja voidaan laskea taaksepäin eri perusvuosilla.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

5.1

Keskeiset tiedot julkistetaan Tilastokeskuksen internet-sivuilla. Ensimmäisestä ennakkotiedosta järjestetään tiedotustilaisuus. Koko tietosisällön sisältävä Taulukot-julkaisu ilmestyy vuosittain yleensä helmikuussa. Kaksi kertaa vuodessa laaditaan viimeisimpiä vuosia koskeva julkaisu joko paperijulkaisuna (helmi-maaliskuussa) tai sähköisenä (heinäkuussa). Kaikki julkaistavat tiedot ovat saatavissa myös Astika -aikasarjatietokannan kautta tai sähköisessä muodossa. Tilastokeskuksen internet-sivuilla julkaistavien tietojen määrää tullaan lisäämään.

5.2

Kansantalouden tilinpidon järjestelmän metatietoja ovat ESA95 ja SNA93 (vrt. kohta 1.3.) sekä eräät muut menetelmäkäsikirjat, joita on lueteltu mm. Eurostatin internet-sivuilla:

<http://forum.europa.eu.int/irc/dsis/nfaccount/info/data/index.htm#section1>

Kansantalouden tilinpito -tilaston kotisivuilta löytyy **Suomen laskentamenetelmän kuvaus:**

<http://tilastokeskus.fi/til/vtp/2007>. Muita metatietoja ovat esim. Tilastokeskuksen käsitteetietokannan tiedot sekä toimiala- ja sektoriluokitukset: [Tilastokeskus - tietoa tilastoista](#).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Kansantalouden tilinpidon luvuista on saatavissa yhdenmukainen aikasarja vuositason alkaen vuodesta 1975. Lisäksi on historiallisia sarjoja, joista pisimmät alkavat vuodesta 1860. Kansantalouden tilinpidon tiedot ovat vertailtavissa muiden maiden vastaaviin tietoihin. Parhaiten vertailtavuus toimii EU:n ja OECD:n jäsenmaiden kesken.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Kansantalouden tilinpito on muista tilastoista johdettu tilasto, jossa yhden tiedon arviointiin useasti käytetään monia eri lähdetilastoja. Tiedoissa saattaa olla eroja tilinpidon käyttämiin lähdetietoihin verrattuna. Lähdetilastojen ja kansantalouden tilinpidon välillä saattaa olla myös käsitteellisiä eroja. Esimerkkeinä mainittakoon tilinpidon pääoman muodostuksen vs. yritysten rakennetilastojen käyttöomaisuuden käsitteet ja käytettävissä olevan tulon käsite tilinpidon ja tulonjakotilaston välillä.

Tilinpito on ainoa käytettävissä oleva koko talouden kehitystä kuvaava yhtenäinen tilasto.

Lisätietoja

Olli Savela (09) 1734 3316

Aila Heinonen (09) 1734 3338

Vastaava tilastojohtaja:

Ari Tyrkkö

skt.95@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Kansantalouden tilinpitosi, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute